

23. 6. 2025

ID: 119709

Skladování

V případě skladování ujednaného na dobu neurčitou je skladovatel povinen vydat skladovanou věc na základě požadavku ukladatele učiněného kdykoli v průběhu skladování. Povinnost skladovatele věc vydat není podmíněna splněním povinnosti ukladatele zaplatit skladné za skutečnou dobu skladování, skladovatel však může k zajištění splnění splatného dluhu ukladatele na skladném ke skladované věci uplatnit zadržovací právo (§ 2429 o. z.).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 734/2024-183 ze dne 30.4.2025)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně ViT Logistics s.r.o. se sídlem v P., zastoupené JUDr. K.F., advokátem se sídlem v P., proti žalované CHIRONAX - DIZ s.r.o. se sídlem v P., zastoupené Mgr. V.K., advokátem se sídlem v B., o 518 498,67 Kč s příslušenstvím a o vzájemném návrhu na zaplacení 1 278 951 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 26 C 63/2022, o dovolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. září 2023, č. j. 68 Co 187/2023-129, tak, že dovolání žalované v části směřující proti části výroku I rozsudku městského soudu, v níž bylo rozhodnuto o potvrzení části výroku II rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. dubna 2023, č. j. 26 C 63/2022-99, a proti výrokům III, IV, V a VI rozsudku městského soudu se odmítá; jinak se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

1. Žalobou (návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu) podanou u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 10. 2. 2022 se žalobkyně domáhala po žalované zaplacení 518 498,67 Kč se smluvním úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 161 849,60 Kč od 23. 11. 2021 do zaplacení a z částky 356 649,07 Kč od 1. 1. 2022 do zaplacení a nákladů na vymáhání pohledávky ve výši 4 500 Kč. Žalobu odůvodnila tím, že s žalovanou uzavřely dne 1. 3. 2021 smlouvu o poskytování skladovacích a logistických služeb, na jejímž základě žalobkyně poskytovala žalované služby spočívající ve skladování zboží a jeho distribuci. V průběhu prosince 2021 žalovaná odvezla ze skladu veškeré své zboží, čímž došlo k ukončení poskytování skladovacích služeb. V souladu s uzavřenou smlouvou vystavila žalobkyně žalované fakturu ze dne 15. 11. 2021, č. 2107469, na částku 161 849,60 Kč, s datem splatnosti dne 22. 11. 2021, resp. po opravě dne 6. 12. 2021, ze dne 17. 12. 2021, č. 2108352, na částku 277 126,30 Kč, s datem splatnosti dne 31. 12. 2021, a ze dne 17. 12. 2021, č. 2108353, na částku 79 522,77 Kč, s datem splatnosti dne 31. 12. 2021. Uhrazení faktur žalovaná odmítla. V průběhu řízení u jednání dne 30. 3. 2023 vzala žalobkyně žalobu částečně zpět v rozsahu „3 x 300 Kč“ požadovaných na nákladech spojených s uplatněním pohledávky.

2. Žalovaná namítala, že pohledávky žalobkyně zanikly započtením, neboť žalovaná proti nim započítala vzájemnou pohledávku na náhradu škody. Žalobkyně způsobila žalované škodu tím, že jí na základě výzvy ze dne 18. 11. 2021 nevydala uskladněné zboží. Žalobkyně tak postupovala s odůvodněním, že podmínkou vydání zboží je, aby žalovaná uhradila všechny dosud vystavené faktury (tedy i ty, které byly před splatností) za poskytnuté skladovací služby, jakož i další služby, které ještě žalované „dofakturuje“. Přitom v období od 19. 11. 2021 do 25. 11. 2021 neexistovala žádná faktura žalobkyně po splatnosti. Žalovaná zboží potřebovala pro zákazníka (společnost eMedic Global SE), který však z důvodu jeho nedodání (způsobeného žalobkyní) následně od kupní smlouvy odstoupil. Z důvodu následného poklesu ceny žalovaná zboží prodala za nižší cenu, rozdíl, který je škodou, činí 1

797 450 Kč. Nárok na náhradu škody vůči žalobkyni žalovaná započítala na pohledávky uplatněné žalobou. Zbývající částku 1 278 951 Kč s 11,75% úrokem z prodlení ročně od 22. 8. 2022 do zaplacení žalovaná uplatnila vzájemným návrhem.

3. Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem ze dne 6. 4. 2023, č. j. 26 C 63/2022-99, řízení (s ohledem na částečné zpětvzetí žaloby) „v požadavku na zaplacení nákladů spojených s uplatněním pohledávky ve výši 900 Kč“ zastavil (výrok I), zamítl žalobu na zaplacení 161 849,60 Kč, smluvní úrok z prodlení 0,05 % denně z částky 161 849,60 Kč od 23. 11. 2021 do zaplacení, 277 126,30 Kč, smluvní úrok z prodlení 0,05 % denně z částky 277 126,30 Kč od 1. 1. 2022 do zaplacení, 79 522,77 Kč, smluvní úrok z prodlení 0,05 % denně z částky 79 522,77 Kč od 1. 1. 2022 do zaplacení (výrok II), uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši „3 x 1 200 Kč“ (výrok III), uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované 1 206 351 Kč s 11,75% úrokem z prodlení p. a. od 22. 8. 2022 do zaplacení (výrok IV), zamítl vzájemný návrh žalované ve výši 72 600,40 Kč s 11,75% úrokem z prodlení p. a. od 22. 8. 2022 do zaplacení (výrok V) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 190 648 Kč (výrok VI).

4. Soud prvního stupně vyšel ze skutečnosti, že mezi účastníky je sporné, zda žalobou uplatněné pohledávky v celkové výši 518 498,67 Kč zanikly započtením vzájemné pohledávky žalované na náhradu škody ve výši 1 797 450 Kč. Vyšel zejména ze zjištění, že žalobkyně jako ukladatel a žalovaná jako skladovatel dne 1. 3. 2021 uzavřely smlouvu o poskytování skladovacích a logistických služeb na dobu neurčitou. Dne 18. 11. 2021 společnost eMedic Global SE objednala u žalované zboží za cenu 3 969 800 Kč, které žalovaná skladovala u žalobkyně. E-mailem ze dne 18. 11. 2021 žalovaná vyzvala žalobkyni k vyskladnění „veškerého zboží“, žalobkyně v reakci na tento požadavek vydání skladovaného zboží podmínila úhradou „všech dosud vystavených faktur za poskytnuté služby a všech služeb k datu odvozu zboží“. E-mailem ze dne 22. 11. 2021 žalovaná žalobkyni požádala „a/ o vydání veškerého zboží a b/ o vydání přesně specifikovaného zboží, které pokrývalo z části sortiment, který žalovaná měla dodat eMedic Global SE“. Protože žalovaná v požadované lhůtě 48 hodin společnosti eMedic Global SE objednané zboží nedodala, uvedená společnost od kupní smlouvy dne 22. 11. 2021 odstoupila. Dopisem ze dne 19. 1. 2022 „žalovaná žalobkyni vyzvala k náhradě škody ve výši 1 797 450,- Kč, když ji 18. 11. 2021 požádala o vyskladnění veškerého zboží s tím, že ho převezde do svého skladu, v období od 19. 11. 2021 do 25. 11. 2021 jí (žalobkyně) neoprávněně zboží zadržovala“ a žalovaná je následně (v důsledku poklesu ceny) prodala za nižší částku, která představuje škodu. Žalovaná následně „na částku 518 498,67 Kč provedla zápočet své pohledávky z titulu náhrady škody a žalobkyni vyzvala k zaplacení částky ve výši 1 278 951,33 Kč z titulu náhrady škody“. Na základě těchto skutkových zjištění soud prvního stupně dospěl k závěru, že „ve dnech 18. 11. 2021 a 19. 11. 2021 byla žalobkyně oprávněna uplatnit zadržovací právo ke zboží žalované dle § 2429 zákona č. [89/2012](#) Sb.“, neboť v té době „existoval ze strany žalované dluh vůči žalobkyni z faktury č. 2107294 ..., který žalovaná uhradila 19. 11. 2021“; zadržovací právo žalobkyně žalované oznámila

„e-mailem z 18. 11. 2021, 11,17 hod.“ Ke dni 22. 11. 2021, kdy neměla proti žalované „žádnou splatnou pohledávku“, nemohla žalobkyně vůči ní „uplatňovat zadržovací právo dle § 2429 zákona č. [89/2012](#) Sb. k zajištění splatné pohledávky ve smyslu § 1395 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb.“, a to i za „...situace, kdy žalovaná dala najevo vůči od žalobkyně odvézt veškeré zboží (pro tento případ by žalovaná stíhala povinnost dle § 2424 zákona č. [89/2012](#) Sb. zaplatit skladné za skutečnou dobu skladování a vyzvednutím zboží by skladování zaniklo). Pokud žalobkyně přesně specifikované zboží e-mailem z 22. 11. 2021 žalované do 16.00 hod. dne 22. 11. 2021 nevydala, dospěl soud k závěru, že žalobkyně porušila povinnost převzatou smlouvou (§ 2403 odst. 2 věta první zákona č. [89/2012](#) Sb., požádá-li o to uschovatel, vrátí mu schovatel věc i před uplynutím ujednané doby úschovy). Pokud žalobkyně toto přesně specifikované zboží žalované nevydala a eMedic Global SE v příčinné souvislosti s tím od kupní smlouvy, kterou se žalovaná uzavřela 18. 11. 2021, odstoupila, a následně část zboží a za sníženou cenu na základě nové kupní smlouvy žalovaná prodala eMedic Global SE v

lednu 2022, dospěl soud k závěru, že žalobkyně svým jednáním 22. 11. 2021 žalované způsobila škodu ve formě ušlého zisku (§§ 2984 odst. 1, 2913 odst. 1, 2951 odst. 1, 2952 zákona č. [89/2012](#) Sb.)“, a to ve výši 1 724 850 Kč. Soud prvního stupně proto dovedl zánik žalobkyní uplatněné pohledávky započtením, které posuzoval podle „§ 1982 odst. 1 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb.“. Při uvedené výši ušlého zisku použitého k započtení bylo žalované na nároku uplatněném vzájemným návrhem přiznáno 1 206 351 Kč s příslušenstvím a ve zbývající částce byl vzájemný návrh žalované zamítnut. Náklady spojené s uplatněním pohledávek ve výši „3 x 1 200 Kč“ byly žalobkyni přisouzeny s odkazem na § 3 nařízení vlády č. [351/2013](#) Sb.1.

5. K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 9. 2023, č. j. 68 Co 187/2023-129, změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni 161 849,60 Kč s 0,05% úrokem z prodlení denně z této částky od 7. 12. 2021 do zaplacení, 277 126,30 Kč s 0,05% úrokem z prodlení denně z této částky od 1. 1. 2022 do zaplacení, 79 522,77 Kč s 0,05% úrokem z prodlení denně z této částky od 1. 1. 2022 do zaplacení, jinak rozsudek soudu prvního stupně v tomto výroku potvrdil (výrok I), změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV tak, že se vzájemný návrh žalované, jímž se domáhala zaplacení 1 206 351 Kč s 11,75% úrokem z prodlení ročně z této částky od 22. 8. 2022 do zaplacení, zamítá (výrok II), a žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni „na náhradě nákladů řízení o žalobě“ 59 508,40 Kč (výrok III), „na náhradě nákladů řízení o vzájemném návrhu“ 132 809,60 Kč (výrok IV), „na náhradě nákladů odvolacího řízení o žalobě“ 58 413,50 Kč (výrok V) a „na náhradě nákladů odvolacího řízení o vzájemném návrhu“ 101 155,50 Kč (výrok VI), vše k rukám advokáta žalobkyně.1.

6. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, na která aplikoval „speciální ustanovení o zadržovacím právu dané § 2421 odst. 1 (správně § 2424 odst.1 – pozn. dovolacího soudu) ve spojení s § 2429 o. z.“ Považoval za „zřejmé, a to i vzhledem ke smlouvě o skladování uzavřené účastnicemi, kdy byl sjednán způsob fakturace (kdy bude žalobkyni fakturováno za poskytnuté služby vždy k poslednímu dni v měsíci), a vzhledem k požadavku žalované na vyskladnění všeho zboží učiněnému v průběhu kalendářního měsíce, že skladné za celou dobu skladování uhrazeno být nemohlo“. Sice se ztotožnil s názorem soudu prvního stupně, že žalobkyně „nemohla uplatňovat zadržovací právo k dosud nesplatným pohledávkám (žalobkyně netvrdila, natož aby prokázala splnění podmínek zakotvených v § 1395 odst. 2 o. z.)“, avšak správným jej shledal „jen ve vztahu k dosud nesplatným dluhům žalované za jiné služby, jež žalobkyně žalované dle mezi nimi uzavřené smlouvy poskytovala, než za vlastní skladné za skutečnou dobu skladování (§ 2424 odst. 1 o. z.), a to za situace, kdy žalovaná požadovala vydání všech svých uskladněných věcí a na svém požadavku setrvala“; je pak „nepodstatné, že poté, co požadovala vydání všech svých uskladněných věcí, měla svůj požadavek konkretizovat i na vyskladnění konkretizovaného zboží“. Jelikož „žalobkyně měla právo na zaplacení skladného za skutečnou dobu skladování, žalovaná měla žalobkyni sdělit přesné datum požadavku vyskladnění věcí, jak žalobkyně žádala, a zaplatit skladné za dobu skladování věcí až do okamžiku vyskladnění (zjevně právě proto žalobkyně žádala sdělení přesného data, aby mohla služby do fakturovat)“, a pokud k tomu nedošlo, potom „žalobkyně uplatnila své zadržovací právo k u ní uskladněným věcem žalované po právu“, a to „nejen ve dnech 18. 11. 2021 a 19. 11. 2021“, nýbrž „i v době následné“, neboť „jí zadržovací právo svědčilo až do úplné úhrady vlastního skladného (tuto úhradu žalovaná neprovedla), resp. do vydání poslední věci žalované (k čemuž mělo dojít dle nesporného tvrzení žalobkyně dříve, než ‚bylo‘ skladné uhrazeno)“. Na základě uvedeného odvolací soud uzavřel, že „žalobkyně uplatnila své zadržovací právo po právu, po právu bylo uplatňováno i v době, kdy zákazník měl od smlouvy uzavřené se žalovanou odstoupit“, a proto „není dán již první atribut odpovědnostního vztahu, a to porušení právní povinnosti, v daném případě vydat uskladněné věci žalované, pročež nárok žalované částečně uplatněný jako obrana proti nespornému nároku žalobkyně a částečně uplatněný jako vzájemný návrh“ není „po právu“.

7. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání směřující „do všech jeho výroků“. Přípustnost dovolání spatřuje v tom, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného práva, které dosud nebyly v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešeny, zda „skladovatel může uplatnit zadržovací právo ke zboží za situace, kdy nemá žádnou splatnou pohledávku vůči ukladateli, ale má pouze nesplacené pohledávky“, zda „se použije § 2424, odst. 1 OZ v situaci, kdy je mezi smluvními stranami sjednána smlouva o skladování, která určuje splatnosti cen za skladování, a jestli má tedy skladovatel povinnost vydat ukladateli skladované zboží i před zaplacením odměny za skladování“ a zda „je pro platnost zadržení zboží ze strany skladovatele nutnou podmínkou oznámení o uplatnění zadržovacího práva ukladateli či nikoliv“. Nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že žalobkyně byla oprávněna uplatnit zadržovací právo k uskladněným věcem, neboť žalobkyně neměla vůči žalované od 19. 11. až do vydání zboží žádnou splatnou pohledávku. Má za to, že „ustanovení § 2429 OZ se týká výlučně splatných pohledávek“ a zadržovací právo „ohledně nesplacených pohledávek“ je možno uplatnit jen při splnění podmínek „dle § 1395, odst. 2 OZ, což v daném případě nenastalo“, a proto „žalobce nemohl platně uplatnit zadržovací právo ke zboží, které skladoval, a byl zboží povinen vydat žalovanému, tím pádem žalobce porušil svoje povinnosti a žalovanému vznikl nárok (na) náhradu škody, které vůči žalobci uplatnil“. Soud prvního stupně nevzal v úvahu, že „§ 2424 OZ hovoří o skladovateli a nikoliv o ukladateli“ a že „předmětné ustanovení § 2424 OZ se pak z logiky věci použije pouze v případě, že mezi stranami není sjednána jiná doba splatnosti“, která v „dané věci“ sjednána byla („smlouva v čl. II stanovovala, že odměna za poskytnuté skladovací služby bude vyúčtována vždy k poslednímu dni v měsíci, se splatností faktury 14 dnů“). Žalovaná proto dovozuje, že žalobkyně byla povinna jí vydat zboží „i před zaplacením služeb ze smlouvy o skladování“, nevydáním porušila povinnost ze smlouvy a žalované vznikl nárok na náhradu škody uplatněný vzájemným návrhem. S ohledem na „§ 1397 OZ“ má za to, že „k řádnému uplatnění zadržovacího práva bylo potřeba písemného úkonu ze strany žalobce, do té doby zadržovací právo nevzniklo a žalobce měl povinnost žalovanému zboží vydat“; žalovaná poukázala, že „komentář k předmětnému ustanovení (Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976-1474), 2. vydání, 2021, s. 1498-1501: T. Richter, uvádí k této problematice toto: „Z důvodů podaných v § 1395 tento komentář navrhuje vykládat odstavec 1 tak, že zadržovací právo nabývá věcněprávních účinků teprve tehdy, je-li zadržení dlužníku oznámeno““. Žalovaná dovolacímu soudu navrhla, aby napadený rozsudek změnil tak, že se rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje. 1.

8. Žalobkyně ve vyjádření k podanému dovolání uvedla, že odvolací soud „ve věci rozhodl správně, když v souladu s provedeným dokazováním aplikoval správně příslušná ustanovení zákona“, a proto „s ohledem na to, že žalovaným vymezené dovolací důvody nejsou dány“, dovolacímu soudu navrhla zamítnutí dovolání žalované.

9. Nejvyšší soud jako soud dovolací [§ 10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

10. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

11. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

12. Žalovaná dovolání podala „do všech ... výroků“ rozsudku odvolacího soudu, tedy i proti části

výroku I, v níž bylo rozhodnuto o potvrzení rozsudku soudu prvního stupně v jeho výroku II v části o zamítnutí žaloby na zaplacení úroku z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 161 849,60 Kč od 23. 11. 2021 do 6. 12. 2021. K podání dovolání je však oprávněn (tzv. subjektivní přípustnost dovolání) pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší nebo za podmínek ustanovení § 243d o. s. ř. změní (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96). Žalované však potvrzením rozsudku soudu prvního stupně v části jeho zamítavého výroku nevznikla žádná újma, kterou by bylo možné odčinit zrušením nebo změnou napadeného rozsudku odvolacího soudu, a proto je její dovolání v této části subjektivně nepřipustné (podané neoprávněnou osobou).

13. V části směřující proti výrokům III, IV, V a VI napadeného rozsudku není dovolání přípustné podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř., podle kterého dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení. 1.2. Nejvyšší soud proto dovolání žalované v částech uvedených shora v bodech 12 a 13 podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

14. Žalovaná předkládá dovolacímu soudu k řešení otázku, zda „je pro platnost zadržení zboží ze strany skladovatele nutnou podmínkou oznámení o uplatnění zadržovacího práva ukladateli či nikoliv“; namítá, že „k řádnému uplatnění zadržovacího práva byla potřeba písemného úkonu ze strany žalobce, do té doby zadržovací právo nevzniklo a žalobce měl povinnost žalovanému zboží vydat“, a že žalobce „žádný úkon informující žalovaného o uplatnění zadržovacího práva vůči žalovanému neučinil“. Přehlíží přitom, že soudy vyšly ze zjištění, že žalobkyně zadržení věci žalované oznámila „e-mailem z 18. 11. 2021, 11,17 hod.“ Otázku, zda takto učiněné oznámení lze považovat za vyrozumění o zadržení věci podle § 1397 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů účinném do 4. 1. 2023 (dále jen „o. z.“), však v dovolání nenastoluje. Prostřednictvím nastolené otázky tak žalovaná jen nepřipustně prosazuje svoji verzi skutkového stavu věci. Skutkové námítky však přípustnost dovolání založit nemohou (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 29 Cdo 4097/2014, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2021, sp. zn. 21 Cdo 3088/2020). Kritiku právního posouzení věci odvolacím soudem nelze budovat na jiných skutkových závěrech, než jsou ty, z nichž vycházel odvolací soud v napadeném rozhodnutí (srov. například odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněného pod č. [4/2014](#) Sb. rozh. obč.).

15. Za soudy zjištěného skutkového stavu (srov. body 4 a 6 odůvodnění tohoto rozsudku), jehož správnost přezkumu dovolacího soudu nepodléhá (srov. § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 větu první o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu závisí (mimo jiné) na vyřešení otázky hmotného práva, za splnění jakých předpokladů je skladovatel v případě skladování sjednaného na dobu neurčitou povinen podle § 2424 odst. 1 o. z. skladovanou věc vydat ukladateli (jiné oprávněné osobě). Vzhledem k tomu, že uvedená právní otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání žalované je podle § 237 o. s. ř. přípustné.

16. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalované v části směřující proti výrokům ve věci samé není důvodné.

17. Podle ustanovení § 1395 odst. 1 o. z. ten, kdo má povinnost vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, ji může ze své vůle zadržet k zajištění splatného dluhu osoby, jíž by jinak měl věc vydat.

18. Podle ustanovení § 1395 odst. 2 o. z. zajistit zadržovacím právem lze i nesplatný dluh,
a) nezajistí-li dlužník dluh jinak, ač jej podle smlouvy nebo podle zákona zajistit měl,
b) prohlásí-li dlužník, že dluh nesplní, nebo
c) stane-li se jinak zřejmým, že dlužník dluh nesplní následkem okolnosti, která u něho nastala a která věřiteli nebyla ani nemohla být známa při vzniku dluhu.

19. Podle ustanovení § 1396 odst. 1 o. z. zadržet cizí věc nesmí ten, kdo ji má u sebe neprávem, zejména zmocnil-li se jí násilně nebo lstí.
20. Podle § 2422 odst. 1 o. z. trvá-li skladování déle než šest měsíců, platí se skladné pololetně pozadu.
21. Podle § 2422 odst. 2 o. z. skladné za neukončené pololetí i skladné za kratší dobu skladování se platí při vyzvednutí skladované věci.1.
22. Podle § 2424 odst. 1 o. z. je-li skladování ujednáno na dobu neurčitou, může skladovatel požadovat vydání věci kdykoli s tím, že zaplatí skladné za skutečnou dobu skladování. Vyzvednutím věci skladování zaniká.
23. Podle § 2429 o. z. skladovatel má ke skladované věci, dokud se u něho nachází, zadržovací právo k zajištění dluhů vyplývajících ze smlouvy.
24. Zadržovací právo je – jak vyplývá též ze zařazení jeho právní úpravy do části třetí, hlavy II, dílu 5 občanského zákoníku – věcným právem, charakterizovaným jako „právo k cizí věci“, které (jakožto absolutní majetkové právo) působí ve prospěch oprávněné osoby (věřitele) vůči každému (srov. § 976 o. z.). Zadržovací právo věřiteli umožňuje, aby si ponechal cizí movitou věc, kterou by jinak měl vydat dlužníkovi, a aby dosáhl uspokojení své pohledávky z výtěžku prodeje nebo jiného zpeněžení zadržované věci, nesplní-li dlužník ani dodatečně svůj dluh. Vzniká jednostranným jednáním věřitele, k němuž se nevyžaduje souhlas ani jiný projev vůle dlužníka, popř. vlastníka zadržované věci.
25. Zadržovací právo má v první řadě funkci zajišťovací. Projevuje se zejména v tom, že zabezpečuje splatný dluh dlužníka (přesněji splnění splatného dluhu dlužníka, resp. pohledávku věřitele) nebo, v případech výslovně uvedených v zákoně, i dosud nesplatný dluh od okamžiku svého vzniku a že svou podstatou (ponecháním zadržované věci u věřitele) vede (motivuje) dlužníka k tomu, aby svůj dluh dobrovolně splnil alespoň dodatečně, a věřiteli poskytuje jistotu, že se bude moci uspokojit z výtěžku prodeje nebo jiného zpeněžení zadržované věci, jestliže dlužník ani dodatečně svůj dluh dobrovolně nesplní. Vedle toho však zadržovací právo plní i funkci uhrazovací. Nesplní-li dlužník svou povinnost ani dodatečně, může se věřitel uspokojit ze zadržované věci, aniž by musel spoléhat na to, že se domůže úhrady z majetku (z jiného majetku) dlužníka (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2017, sp. zn. 21 Cdo 4172/2016, uveřejněného pod č. [88/2018](#) Sb. rozh. obč., nebo rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2022, sp. zn. 21 Cdo 3926/2020).
26. Věřitel však může zadržet cizí movitou věc – jak vyplývá z § 1396 odst. 1 o. z. (a contrario) – jen tehdy, má-li ji u sebe „právem“, tedy (řeceno jinak) má-li ji ve své detenci, kterou získal na základě smlouvy nebo jiného právního důvodu, tj. v oprávněné detenci (srov. ve vztahu k obdobné právní úpravě zadržovacího práva v předchozím občanském zákoníku například odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2006, sp. zn. 21 Cdo 2265/2005, uveřejněného pod č. 96/2007 v časopise Soudní judikatura, rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2011, sp. zn. 21 Cdo 493/2009, uveřejněného pod č. 151/2011 v časopise Soudní judikatura, nebo rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2007, sp. zn. 21 Cdo 975/2006). Předpokladem pro to, aby věřitel měl věc, kterou hodlá zadržet, u sebe právem, je existence právního vztahu mezi věřitelem a dlužníkem, na jehož základě se věc dostala do moci věřitele (shodně v odborné literatuře SPÁČIL, J. a kol. Věcná práva: Věcná práva, katastr nemovitostí a správa cizího majetku. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 227).
27. Oprávněnou detenci k cizí věci skladovatelem zakládá skladování (§ 2415 a násl. o. z.) jako právní vztah založený smlouvou o skladování, na jejímž základě u něj ukladatel tuto věc uložil. Zvláštní úpravu zadržovacího práva v rámci tohoto smluvního vztahu obsahuje shora citovaný § 2429 o. z. Skladovateli zakládá právo zadržet, tj. nevydat skladovanou věc ukladateli, nejsou-li splněny dluhy

ukladatele vzniklé ze smlouvy o skladování. Vlastní realizace zadržovacího práva se v plném rozsahu řídí obecnou úpravou tohoto institutu obsaženou v § 1395 a násl. o. z. Předpokladem vzniku zadržovacího práva ke skladované věci tedy je (s výjimkami uvedenými v § 1395 odst. 2 o. z.) též splatnost zajišťovaného dluhu. V posuzovaném případě žalobkyně zadržením skladovaných věcí žalované zajišťovala její dluh na skladném za skutečnou dobu skladování ve smyslu § 2424 odst. 1 o. z.1.

28. Základním obsahem právního vztahu založeného smlouvou o skladování je závazek skladovatele převzít předmět skladování, uložit jej a opatrovat a závazek ukladatele zaplatit za to skladovateli skladné (srov. § 2415 odst. 1 o. z.). Skladování lze uzavřít jak na dobu určitou, tak na dobu neurčitou (srov. § 2424 a 2425 o. z.). Čas (časový interval) placení skladného (tj. splatnost skladného) se řídí smlouvou. Není-li ve smlouvě čas placení sjednán, uplatní se dispozitivní úprava § 2422 odst. 1 a 2 o. z.; v případě skladování sjednaného na dobu delší šesti měsíců nebo skladování sjednaného na dobu neurčitou a trvajícího déle než šest měsíců se skladné platí pololetně pozadu, skladné za neukončené pololetí a skladné za kratší dobu skladování se potom platí při vyzvednutí skladované věci. Zákonná úprava tak klade důraz na to, aby základní závazky účastníků smlouvy o skladování byly vypořádány nejpozději při vyzvednutí věci.

29. Skladování sjednané na dobu neurčitou se vyznačuje – jak vyplývá z § 2424 odst. 1 věty první o. z. – tím, že ukladatel (ustanovení v důsledku zjevné legislativní chyby uvádí nesprávně „skladovatel“) může kdykoli požádat o vydání věci a že skladovatel je povinen tomuto požadavku vyhovět, tzn. uloženou věc ukladateli vydat; faktickým vyzvednutím věci skladování zaniká. Pro případ realizace tohoto oprávnění ukladatele je stanovena doba, za kterou je ukladatel povinen zaplatit skladné, tak, že ukladatel „zaplatí skladné za skutečnou dobu skladování“, tj. za dobu od převzetí věci skladovatelem do vyzvednutí věci ukladatelem. Jeho splatnost ustanovení neupravuje, neboť ta se řídí – jak vyplývá shora z bodu 29 – smlouvou, nebo § 2422 odst. 1 a 2 o. z. Ustanovení § 2424 odst. 1 věty první o. z. nelze vykládat ani tak, že povinnost skladovatele vydat věc ukladateli je podmíněna splněním povinnosti ukladatele zaplatit dosud nezaplacené skladné za skutečnou dobu skladování. Povinnost skladovatele vydat věc ukladateli je zde bezpodmínečná. Opačný výklad by nutně vedl k závěru, že přes požadavek ukladatele na vydání věci skladování nezaniká (nedochází k vyzvednutí věci) a jako právní vztah proti vůli ukladatele nadále trvá. Jeho další (z hlediska ukladatele vynucená) realizace by ve svém důsledku představovala nadbytečné suplování věcněprávního institutu zadržovacího práva (jehož zvláštní úpravu pro daný smluvní vztah obsahuje § 2429 o. z.) institutem práva závazkového. Dovolací soud je přesvědčen, že k vyjádření této podmíněnosti by jinak zákonodárce nepochybně zvolil obdobnou formulaci, již zaplacením skladného podmínil vydání věci před uplynutím sjednané doby skladování uzavřeného na dobu určitou (srov. § 2425 větu první o. z.: „I když je skladování ujednáno na dobu určitou, může ukladatel věc vyzvednout ještě před uplynutím ujednané doby, musí však předtím zaplatit skladné připadající na celou ujednanou dobu.“). Nesdílí proto názory odborné a komentářové literatury, podle nichž ukladatel své právo na vrácení věci v případě skladování sjednaného na dobu neurčitou může realizovat jen tehdy, jestliže zaplatí skladné za skutečnou dobu skladování, jinak skladovateli povinnost vydat skladovanou věc ukladateli nevzniká – srov. SVOBODA, K. Závazky ze schovacích a zaopatřovacích smluv. Praha: Wolters Kluwer, 2016, dostupné in: ASPI; obdobně BĀNYAIOVÁ, A. § 2424 [Skladování ujednané na dobu neurčitou, vydání skladované věci]. In: ŠVESTKA, J., DVORÁK, J., FIALA, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V (§ 1721 až 2520). Praha: Wolters Kluwer, 2014, dostupné in: ASPI.

30. Uvedené však neznamená, že by postavení skladovatele bylo v důsledku nezaplacení skladného za skutečnou dobu skladování ukladatelem oslabeno. Ustanovení § 2429 o. z. poskytuje skladovateli možnost zajistit splnění splatného dluhu ukladatele na skladném zadržením skladované věci. Realizace zadržovacího práva zde splývá s vyzvednutím věci a skladování k okamžiku zadržení zaniká. Skladovatel má tedy nadále věc v detenci nikoli z titulu skladování, ale z titulu zadržovacího

práva.

31. Tyto závěry se bezezbytku uplatní tehdy, nedohodli-li si účastníci (skladovatel a ukladatel) pro případ vyzvednutí věci splatnost skladného za skutečnou dobu skladování jinak a nesjednali-li pozdější termín jeho zaplacení, než je okamžik vyzvednutí věci. V případě takového ujednání je skladovatel povinen věc vydat bez zaplacení skladného a skladování vyzvednutím věci zaniká, aniž by toto skladné bylo zaplaceno a skladovatel mohl jeho zaplacení zajistit zadržením skladované věci; možnost realizace zadržovacího práva k zajištění již splatných pohledávek skladného nebo jiných splatných pohledávek skladovatele vůči ukladateli tím není dotčena.1.

32. Lze tedy uzavřít, že v případě skladování ujednaného na dobu neurčitou je skladovatel povinen vydat skladovanou věc na základě požadavku ukladatele učiněného kdykoli v průběhu skladování. Povinnost skladovatele věc vydat není podmíněna splněním povinnosti ukladatele zaplatit skladné za skutečnou dobu skladování, skladovatel však může k zajištění splnění splatného dluhu ukladatele na skladném ke skladované věci uplatnit zadržovací právo (§ 2429 o. z.).

33. V projednávané věci odvolací soud vyšel ze zjištění, že ohledně splatnosti (časového intervalu placení) skladného účastníci v jimi uzavřené smlouvě o poskytování skladovacích a logistických služeb sjednali fakturaci poskytnutých služeb žalobkyní (tedy i skladného) vždy „k poslednímu dni v měsíci“. Sjednání splatnosti skladného, která podle dohodnuté fakturace ještě nastala, pro případ zániku skladování vyzvednutím věci tedy ze skutkových zjištění soudů nevyplývá. Uplatnila-li potom žalovaná požadavek na vydání skladovaných věcí, byla nejpozději při jejich vyzvednutí povinna žalobkyni zaplatit skladné za skutečnou dobu skladování a pokud tak neučinila, přistoupila žalobkyně oprávněně k zadržení skladovaných věcí. Závěr odvolacího soudu o tom, že žalobkyně „uplatnila své zadržovací právo po právu“, je tedy v souladu se shora uvedenými závěry dovolacího soudu.

34. Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou řízení, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalované proti rozsudku odvolacího soudu (s výjimkou části, v níž bylo rozhodnuto o jeho odmítnutí) podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)